GEMEENTE HOORN

Gemeente Hoorn
Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon
F. Burg

Zaaknummer: 2280220
Bijlagen: -

Fractie Hart van Hoorn
Ch. de Meij

Hoorn, - 5 DEC. 2025

Onderwerp: Beantwoording artikel 36-vragen van fractie Hart van Hoorn over rattenoverlast

Geachte heer Ch. de Meij,

U heeft vragen gesteld over rattenoverlast. In deze brief leest u de antwoorden op uw vragen.

Vraag 1 Meldingen: Hoeveel meldingen van rattenoverlast heeft de gemeente Hoorn de afgelopen 4 jaar ontvangen en hoeveel de HVC (voor de gemeente Hoorn)?

Antwoord
Bewoners kunnen geen meldingen van ongedierte rechtstreeks bij de gemeente Hoorn plaatsen. Op de gemeentelijke website is wel informatie te vinden over ongediertebestrijding, met de instructie dat meldingen bij HVC moeten worden gedaan. Voor muskusratten geldt een uitzondering: het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) bestrijdt deze dieren om schade aan dijken en oevers te voorkomen. Bewoners kunnen hiervoor een melding indienen bij Muskusrattenbeheer van het HHNK.

Ondanks dat meldingen over ratten bij HVC moeten worden ingediend, hebben we het afgelopen jaar 3 meldingen via Fixi ontvangen. 2 meldingen over een dode rat en één melding met betrekking tot overlast. Alle meldingen over ratten worden naar HVC doorgestuurd.

In de afgelopen drie jaar heeft HVC 716 meldingen ontvangen over ratten onder de categorie 'plaagdierbestrijding'. Het aantal meldingen per jaar ligt ongeveer rond hetzelfde gemiddelde.

Vraag 2 Oorzaken: Heeft het college zicht op de oorzaak van de toename van ratten in Hoorn (bijvoorbeeld meer afval, vervuilde riolering, klimaatfactoren)?

Antwoord
Op basis van het aantal meldingen is geen toename van rattenoverlast vast te stellen. Overlast door ratten wordt vooral veroorzaakt doordat voedsel in de openbare ruimte wordt achtergelaten en doordat bewoners vogels en andere dieren voeren.

Vraag 3 Verantwoordelijkheid: In hoeverre ligt de bestrijding bij bewoners en in hoeverre bij de gemeente dan wel bij de HVC?

Antwoord
Het voorkomen van plaagdieren is vooral de verantwoordelijkheid van bewoners, door minder of geen voedsel in de openbare ruimte achter te laten en dieren niet te voeren. Daarnaast kunnen bewoners een melding doen bij HVC, die de bestrijding dan oppakt.

De verantwoordelijkheid van bestrijding is in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de gemeente Hoorn en HVC vastgelegd. Gemeente Hoorn, voert op advies van HVC aanschrijvingen uit en zorgt ervoor dat HVC de benodigde ontheffingen krijgt om met hun materieel op alle wegen, fietspaden, pleinen en markten te rijden.

HVC heeft de verantwoordelijkheid de bestrijding op locatie uit te voeren en bewoners te adviseren (zie bijlage 1).

Vraag 4 Hoeveel medewerkers bij de gemeente en HVC zijn inzetbaar voor het tegengaan van deze rattenplaag. Is het juist dat de plaagdierbestrijding bij de HVC onderbezet is op dit moment?

Antwoord
Het aantal medewerkers, die inzetbaar zijn voor plaagdierbestrijding bij HVC, is onbekend. In de zomermaanden is het aantal meldingen meestal hoger, maar geeft geen risico op onderbezetting voor dit onderdeel.

Bij gemeente Hoorn zijn geen medewerkers beschikbaar voor bestrijding van ratten. Deze dienst is volledig uitbesteed aan HVC.

Vraag 5 Bestrijdingsplan: Beschikt de gemeente Hoorn over een structureel plan om rattenoverlast terug te dringen, vergelijkbaar met de aanpak in andere steden? Welke methode hanteert de gemeente/HVC en gebruikt de gemeente/HVC ook gif om ratten te bestrijden en welke voorwaarden/eisen zijn bij het gebruik van gif hieraan verbonden?

Antwoord
Er is geen apart gemeentelijk plan voor het structureel terugdringen van rattenoverlast; deze taak is volledig uitbesteed aan HVC. HVC hanteert de IPM-methode (Integrated Pest Management), waarbij eerst inwoners worden geïnformeerd en bewust gemaakt van het belang van goed opruimen. Als dat onvoldoende effect heeft, worden klemmen en kooien ingezet, en pas na enkele weken wordt zo nodig gewerkt met biociden. HVC is gecertificeerd voor deze werkzaamheden en zorgt ervoor dat medewerkers jaarlijks worden bijgeschoold.

Vraag 6 Innovatie: Is het college bereid te onderzoeken of innovatieve methoden, zoals de SMART-rioleringsvallen of andere preventieve oplossingen zoals het inzetten van fretten ook in Hoorn toepasbaar zijn?

Antwoord
Als er overlast van ratten is, is het belangrijk om de oorzaak aan te pakken. Alleen het afvangen van ratten lost het probleem niet op, omdat de populatie zal blijven groeien als de omstandigheden gunstig zijn. De juiste aanpak is het creëren van ongunstige leefomstandigheden, bijvoorbeeld door nesten te verstoren en natuurlijke vijanden in te zetten. Belangrijk is dat ratten geen toegang hebben tot nestplaatsen en makkelijk voedsel.

Het idee om ratten in het riool te bestrijden gaat uit van de veronderstelling dat zij zich daar bevinden. Wordt er schade aan het riool gevonden, dan is het herstellen daarvan de juiste oplossing. Het plaatsen van vallen in het rioleringssysteem wordt vanuit beheerperspectief niet gedaan, omdat dit het probleem niet structureel oplost en daarom niet verder wordt onderzocht.

Vraag 7 Communicatie: Hoe informeert de gemeente inwoners, bedrijven en scholen over wat zij zelf kunnen doen om rattenoverlast te voorkomen en waar meldingen

gedaan kunnen worden? Bent u bereid om via de krant en sociale media hier voorlichting over te geven.

Antwoord
Ja, wij zijn bereid om dit via sociale media en in een artikel in het huis-aan-huisblad te communiceren. Zie ook de informatie op de gemeentelijke website: *Gemeente Hoorn - Ongediertebestrijding en overlast van vogels*

Vraag 8APV: Gemeenten kunnen via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) regels stellen zoals een verbod op voeren van dieren (meeuwen, ganzen, met als doel de rattenoverlast te beperken). Ziet de gemeente mogelijkheden om de APV hierop aan te passen?

Antwoord
Sinds 1 januari 2024 geldt in Hoorn de Verordening Fysieke Leefomgeving in plaats van de eerdere Algemeen Plaatselijke Verordening. Volgens artikel 6.11, tweede lid, kan het college plaatsen aanwijzen waar het verboden is om bepaalde dieren te voeren, ter voorkoming of beëindiging van overlast of schade aan de openbare gezondheid. Het college heeft nog geen gebieden aangewezen, omdat er momenteel geen overlast of risico op schade aan de openbare gezondheid is.

Voor het Stadsstrand loopt een proef met borden die het voeren van meeuwen verbieden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hoorn

de secretaris

de burgemeester